

De bouw na corona

Begin 2021 publiceerde De Standaard (weekend van 2 & 3 januari) een reeks bedenkingen "21 Ideeën voor 2021". Eén van de auteurs is Marc Dillen, directeur –generaal Vlaamse Confederatie Bouw. Met de titel "Neem de corona innovatie mee naar de toekomst" benadrukt hij dat het noodzakelijk is om technische vernieuwingen te implementeren. Tot slot stelt hij dat men de wet op het beroep van architect beter kan schrappen. Wat deze eis met corona te maken heeft is onduidelijk en roept direct de vraag op wie hierbij baat heeft.

Dillen merkt terecht op dat "energetische renovaties veel moeilijker uit te voeren zijn". Dat er in de bouwsector verschuivingen en aanpassingen moeten gebeuren door allen die betrokken zijn in dit complex proces van bouwen is zeker en heeft niet uitsluitend te maken met corona uitvindingen! Om gebouwen te ontwerpen en te bouwen die beantwoorden aan de Europese opgelegde isolatienormen vraagt een grotere kennis van architecten en aannemers. Wat de corona pandemie ons leert is dat men meer zorg moet besteden aan natuurlijke ventilatie in plaats van de lucht te laten circuleren op een mechanische wijze. Als de filters niet goed functioneren heeft men prijs. Dit stellen zelfs de bedrijven die dergelijke mechanische systemen produceren en plaatsen. Marc Van Ranst maakte deze opmerking bij het dramatisch verloop in een WZC in Mol.

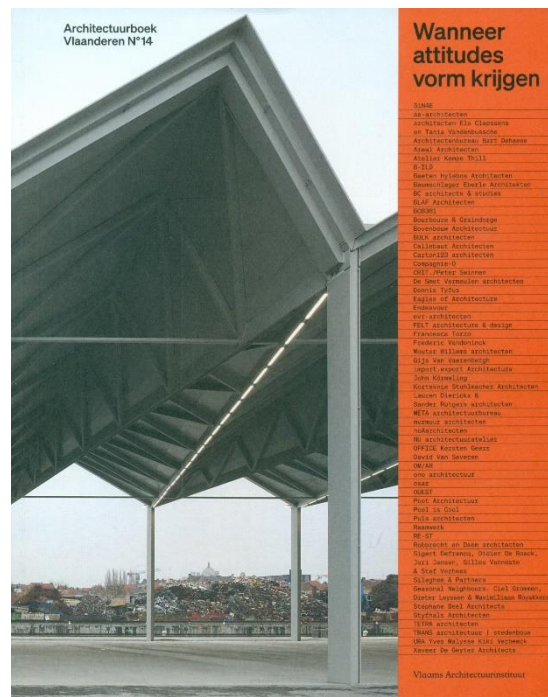
Mooie tekening van Philip Lindemans verschenen in De Standaard van 2 & 3 januari 2021. Zijn tekenstijl heeft enige verwantschap met het werk van de Nederlandse kunstenaar Bart van der Leek.

Natuurlijk is het eenvoudiger om de Sint en zijn pieten aan te duiden als schuldigen dan een zorginstelling die vermoedelijk het onderhoud van het ventilatie systeem niet opvolgde. Dat er problemen zouden voorkomen met luchtfilters is zeker een mogelijkheid.

Elk beroep moet zich aanpassen aan een maatschappelijke evolutie, dit is de evidentie zelf. Bouwen is een zeer complexe aangelegenheid met verschillende partners die elk hun belangen hebben en die op hun strepen staan. Volgens Dillen is één van de oplossingen de wet op het architectenberoep van 1939 te schrappen. Muren moeten worden gesloopt en vervangen door een grotere monopolie van de aannemerssector, vermoedelijk met behoud van de aansprakelijkheid bij de architecten.

Wat heeft dit voorstel te maken met corona? Het voorstel van Dillen is er op gericht om de macht te centraliseren bij de aannemers. Voor velen in de bouwsector zijn architecten lastige jongens die ook kritische vragen durven stellen die verder gaan dan het optimaliseren van een bouw en het gieten van beton. Als het van de Confederatie Bouw afhangt worden de woonuitbreidingsgebieden zo vlug mogelijk aangesneden. Welke de maatschappelijke gevolgen ervan zijn raakt hen niet.

Wat Marc Dillen vergeet is dat het niveau van de architectuur in Vlaanderen en daarbij de internationale waardering niet op rekening komt van de aannemers. Het zijn de Vlaamse Bouwmeester, het VAI en nog veel meer personen die hebben geïnvesteerd in een vernieuwende bouwcultuur. Waar vroeger vaak aannemers in het lobbywerk zaten met architecten met een uitgesproken politieke partijkaart is de voorbije 20 jaar een andere attitude ontstaan. Ook opdrachtgevers gaan grote eisen stellen aan ontwerpers maar ook aan aannemers.

Sinds 1994 verschijnt een tweejaarlijks overzicht van de architectuur in Vlaanderen. Bij de laatste edities verschijnt ook een Engelse editie. In 2020 verscheen de 14de editie "Wanneer attitudes vorm krijgen".

Voor het belangrijkste Nederlands vakblad DE ARCHITECT is jaarboek nr. 14 één van de tien TE LEZEN boeken.

Een wijs Vlaams gezegde is: "schoenmaker blijft bij uw leest". Het bouwen is een zeer complexe aangelegenheid en van iedereen wordt verwacht dat er een grote professionaliteit wordt bereikt. De individuele architect heeft zijn tijd gehad en het groeperen van kennis bij het ontwerpen is reeds volop bezig. Maar de taak van de architect is meer dan plannen tekenen en formulieren invullen. Ik hoop dat de "directeur –generaal", wat een titel, gaat inzien dat wat architecten de laatste jaren presteerden bijna ongezien is. De internationale erkenning van het ontwerptalent uit Vlaanderen is een realiteit. Hopelijk neemt Dillen de verschillende boeken "Architectuur Vlaanderen", uitgegeven door het VAI, eens grondig door!

Men moet niet denken dat architecten dagelijks aan de wet van 1939 zitten te denken! Dat een interessant gebouw tot stand komt met goede aannemers is evident. België en Vlaanderen heeft topaannemers, van algemene aanneming tot uitzonderlijke schijnwerkers. Wat is een filmproducent zonder goede cineaste, zonder mensen die weten wat een script is. De confederatie Bouw en zijn woordvoerder Marc Dillen moet de belangen van deze sector verdedigen. Maar nu gaan eisen de bescherming van het beroep van architect op te heffen in naam van corona is meer dan ongeloofwaardig.

Marc Dubois

Architect Hon FRIBA

Journalist VVJ

6 januari 2021